

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ଅଧିକାର ଉପରେ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାରଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି

Posted On: 24 AUG 2017 9:08PM by PIB Bhubaneswar

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟର ୭ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆଜି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ମାମଲାରେ ରାୟ ଦେଇ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-21 ଦ୍ଵାରା ସୁରକ୍ଷିତ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସରକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ରାୟକୁ ସ୍ଵାଗତ କରୁଛନ୍ତି । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ସୁରକ୍ଷା ଅନୁରୂପ ଅଟେ ।

ପୂର୍ବ କଂଗ୍ରେସ ସରକାରଙ୍କ ଅମଳରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ବିଷୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ରହିଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କେନ୍ଦ୍ରର କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ନିରନ୍ତର ଭାବେ ଏହା କହିଥିଲେ ଯେ ଔଚିତ୍ୟ ନଥିଲେ କୌଣସି ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାଧୀନତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ସବୁବେଳେ ଏହି ଦଳୀଲ ଦେଇଆସିଥିଲା ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ଅଂଶବିଶେଷ ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-21କୁ ଛାଡିତ ରଖାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଦଳୀଲ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମାରି ଦିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତା'ର ଜୀବନର ଅଧିକାରରୁ (ସ୍ଵାଧୀନତା କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ) ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତଥାପି ତା' ପାଖରେ କୌଣସି ଆତ୍ମରକ୍ଷାମୂଳକ ଉପାୟ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଯୁଦ୍ଧିଏ ସରକାର କୌଣସି ଆଇନଗତ ସମର୍ଥନ ବିନା “ଆଧାର” ଯୋଜନା ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯୁଦ୍ଧିଏ ସରକାରଙ୍କ ଆଧାର ଯୋଜନାକୁ ନ୍ୟାୟପାଳିକାରେ ଚାଲେଞ୍ଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପରପକ୍ଷରେ ଏନଡିଏ ସରକାର ସଂସଦ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୀକୃତ ଆବଶ୍ୟକ ବିଧେୟକକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଉପାୟ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟସଭାରେ ଆଧାର ବିଧେୟକ ଉପରେ 16.03.2016ରେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହା ଶୁଣି ଉପରେ କହିଥିଲେ ଯେ “ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଅଟେ ବା ନୁହେଁ? ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଧେୟକ ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ଏବଂ ଏହା ସେହି ଆଧାରରେ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଏବେ ଏହା ବିକଳରେ କୁହାଯାଉଛି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନୁହେଁ । ତେଣୁ ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ଯେ ସମ୍ଭବତଃ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଅଟେ । ଏବେ ଆପଣ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ରୂପରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତାକୁ କେଉଁଠି ରଖିବେ? ଏବଂ ଏଠାରେ ମୁଁ ଏହି ଭ୍ରମଧାରଣା ଦୂର କରିବା ଲାଗି ଚାହୁଁଛି, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଏହି ସଂଶୋଧନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା କୁହାଯାଉଛି ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ରୂପରେ ଏହା ସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ସ୍ଵାଧୀନତାର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ । ଯେତେବେଳେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-21 ଏହା କହିଥାଏ ଯେ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିନା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜୀବନ ଏବଂ ସ୍ଵାଧୀନତାର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ, ତା'ହେଲେ ଆମକୁ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ସ୍ଵାଧୀନତାର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ ଅଟେ ଏବଂ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିନା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରଖାଯାଇପାରିବ । ଧ୍ୟାନ ଦେବାର କଥା ଏହା ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ନୁହେଁ । ଏହା ଆମ ସମ୍ବିଧାନରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକୃତ ଅଟେ । ଯଦି ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ-21 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସହିତ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଅଟେ, ତା'ହେଲେ ଏହାକୁ ଆଇନର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇପାରିବ । ତେବେ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉଚିତ ଏବଂ ଔଚିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲା ଏହିପରି ଅଟେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଆଇନ ନାହିଁ, ଆପଣ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିନାହାନ୍ତି, ଆପଣ କୌଣସି କ୍ଷତ୍ରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଆପଣ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଆଦେଶ କରିଆରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରାଧିକାର ତିଆରି କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ଏବଂ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ସୂଚନା ଥିବ । ଏହାର କ'ଣ ଉପଯୋଗ ହେବ? କ'ଣ ଏହା ନିରପେକ୍ଷ ନ୍ୟାୟସଂଗତ ଏବଂ ଔଚିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଟେ?”

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ସେହି ସ୍ଥିତିର ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଥିଲେ, ଯେଉଁଠି ଯୁଦ୍ଧିଏ ସରକାର ବିନା କୌଣସି ଆଇନଗତ ସମର୍ଥନରେ ଆଧାର ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସରକାର ଠିକ୍ ଏହାର ବିପରୀତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ସରକାର ଆଧାରକୁ ଆଇନଗତ ସମର୍ଥନ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନରେ ବିଶେଷ ସୁରକ୍ଷା ଉପାୟକୁ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି । ସରକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହି ଆଶ୍ଵାସନା ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର ଶୀଘ୍ର ତାତା ସଂରକ୍ଷଣ ଆଇନ ଆଣିବେ । ଏହା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଲାଗି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ବିଚାରପତି ଜଷ୍ଟିସ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ ସମିତି ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ନି୍ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇସାରିଛି ।

ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ମଜବୁତ କରିବା ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଜିର ରାୟ ସ୍ଵାଗତଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ରାୟରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାଧୀନତା କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ବରଂ ସମ୍ବିଧାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଚିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି । ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହେବ । ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ଵେତ ରାୟ ଏହା ଯେ ଏହାର ବିଧେୟକ କୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡର ପରିପାଳନ କରୁଛି । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି.... “ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥ ଏବଂ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସତର୍କତାପୂର୍ବକ ଏବଂ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଭାରସାମ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷାର ରକ୍ଷା କରିବା, ଅପରାଧ ନିରାକରଣ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ, ନବସୃଜନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ତଥା ଜ୍ଞାନର ପ୍ରସାର ଏବଂ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ଲାଭରେ ହାନିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ” । ସରକାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ଅଟନ୍ତି ।

(Release ID: 1500666) Visitor Counter : 2

